

עדכון בעניין היתרי רעלים בתקופת הכרזה על מצב מיוחד בעורף

לקוחות יקרים,

נבקש לעדכנכם כי על רקע תחילתה של מלחמת "חרבות ברזל", ונוכח ההכרזה על מצב מיוחד בעורף החל מיום 7.10.2023 (להלן: "**המצב המיוחד**"), פרסם המשרד להגנת הסביבה הנחיות מקלות בעניין היתרי רעלים בתקופת הכרזה על מצב מיוחד שתוקפם הינו עד ליום 6.11.2023.

להלן הנחיות המשרד להגנת הסביבה לממונים לפי חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993, בדבר אחזקה וחיידוש היתרי רעלים בעת המצב המיוחד.

ראשית, נבחר כי על בעל היתר הרעלים לפעול **בהתאם להוראות פיקוד העורף וכוחות הביטחון, וכן, לעמוד בתנאי היתר הרעלים.**

בנוסף, במקרה של **צמצום או השבתת פעילות העסק**, יחולו ההוראות הבאות:

- על בעל היתר הרעלים לבחון את הסיכונים שעלולים להשפיע על בריאות הציבור והסביבה ולנקוט באמצעים להפחתת הסיכונים למען הבטחת שליטה בחומרים המסוכנים גם בעת צמצום או השבתה. למעלה מכך, ככל וקבועים תנאים בהיתר הרעלים או בהיתר אחר לעניין ביצוע הדממה או צמצום פעילות, יש לפעול על פיהם.
- בעל היתר העומד לצמצם או להפסיק את פעילותו, יעביר על כך עדכון בהודעת דוא"ל למוקד הסביבה.
- בעל העסק ימשיך להפעיל צוות חירום בהתאם לנוהל החירום ותיק מפעל כהגדרתו בתקנות רישוי עסקים (מפעלים מסוכנים) תשנ"ג - 1993, כל עוד מוחזקים בשטח העסק חומרים מסוכנים.

חיידוש היתר רעלים:

ביחס להיתרי רעלים שתוקפם עד ליום 10.11.2023 ממונה הרעלים רשאי, בהתאם לשיקול דעתו, לחדש היתרי רעלים **ללא ביצוע סיוור מוקדם וללא קבלת אישורים נדרשים כתנאי בהיתר** או על פי הנחיות הממונה בעניין מתן היתר רעלים, מגורמי מקצוע או רשויות סטטוטוריות שאינם זמינים בשל המצב המיוחד, וזאת בכפוף **לכל** אלה:

1. לא בוצעו שינויים משמעותיים בפעילות העסק, בכמויות או בסוגי החומרים המסוכנים המוחזקים בו (שינוי משמעותי הוא תוספת של **מעל 20%** או תוספת של **רעלים חדשים** שאינם מצויים בהיתר המקורי).
2. בטרם הוצאת ההיתר הקיים או במהלך תקופתו, בוצע סיוור פיקוח במפעל בנושא החומרים המסוכנים ולא נמצאו הפרות משמעותיות שאינן מאפשרות את חיידושו של ההיתר.

3. בנסיבות בהן העסק נעדר אישורים נדרשים - בעל העסק או אחראי הרעלים **יצהיר** בפני ממונה הרעלים על המגבלות בגינן אין ביכולתו להגיש את האישורים הנדרשים מגורמי מקצוע או הרשויות הרלוונטיות, ויתחייב להשלים את האישורים החסרים בתוך חודש מסיום המצב המיוחד (התחייבות זו תתווסף כתנאי בהיתר רעלים).
4. בעל העסק או אחראי הרעלים **יצהיר** בפני ממונה הרעלים על עמידה בתנאי ההיתר הקיים, וכן, כי לא נעשו שינויים משמעותיים בעסק.
5. ביחס להיתרי רעלים בדרגת A (לפי תקנות החומרים המסוכנים (אמות מידה לקביעת תוקף היתרים), תשס"ג-2003), החידוש יינתן בכפוף לאישור מנהל המחוז.
6. ביחס להיתרי רעלים בדרגת A לגביהם נדרש אישור כיבוי והצלה, ואין בידי בעל ההיתר טופס "התייחסות רשות הכבאות לבקשה למתן היתר רעלים", ככל שיש בידי בעל ההיתר רישיון עסק או אישור כבאות לרישיון העסק שהתקבלו במהלך **השנה האחרונה**, ניתן לראות את הרישיון או האישור כמספק לעניין מילוי הטופס. במידה ואין בידי בעל ההיתר את האישורים כאמור, הממונה יקיים התייעצות עם הרשות הארצית לכבאות והצלה בעניין חידוש ההיתר.
7. חידוש היתרי רעלים שנמצאים ברשימת מפעלי פיקוד העורף והוגדרו על ידי פיקוד העורף כמפעלים מסכני אוכלוסיה או מפעלים שנמצאים בתהליכי מיגון ואין בידם אישור פיקוד העורף לחידוש היתר רעלים - הממונה יקיים התייעצות עם פיקוד העורף בדבר חידוש ההיתר.
8. **במהלך חודשיים** שלאחר סיום המצב המיוחד, תינתן עדיפות לביצוע סיור פיקוח לבדיקת העמידה בתנאי היתר הרעלים, ומעקב אחר קבלת כלל האישורים הנדרשים.

היתר רעלים חדש ושינוי הפעלה משמעותי בהיתר קיים:

כמו כן, ההנחיות מדגישות כי לא יינתן היתר רעלים חדש ולא יחודש היתר רעלים בו בוצע שינוי משמעותי ביחס להיתר קיים, ללא סיור מקדים. הוצאת היתר רעלים חדש ללא סיור תעשה רק באישור ראש המערך הלאומי לחומרים מסוכנים.

[להורדת ההנחיות בעניין היתרי רעלים בתקופת הכרזה על מצב מיוחד בעורף – לחץ כאן](#)

למידע נוסף אנו עומדים לרשותכם בכל שאלה או הבהרה, ונשמח לסייע ככל הנדרש.

מחלקת סביבה ואקלים

פישר (FBC&Co.)

עו"ד יותם דלל
טל': 03-6944162
ydallal@fbclawyers.com

עו"ד ליאל טפרה
טל': 03-6944162
ltefera@fbclawyers.com

עו"ד יותם וייס
טל': 03-6944162
yweiss@fbclawyers.com